

FNV Formaat en Kluwer voerden samen een onderzoek uit onder preventiemedewerkers en hun directe werkomgeving. Hier alvast een voorproefje.

Preventiemedewerker onder de loep

**Nicole Pikkemaat
en Carolina
Verspuij**

Op 1 juli 2010 bestaat de functie preventiemedewerker precies vijf jaar. Dit was reden voor FNV Formaat om samen met Kluwer te onderzoeken hoe (goed) de taak van de preventiemedewerker bij Nederlandse

bedrijven en instellingen is ingevuld, wat de meerwaarde van de functie preventiemedewerker is en hoe deze zich verhoudt tot andere rollen in een organisatie. Het uiteindelijke doel is om een 'verbeterde' visie te formuleren op de

functie preventiemedewerker. De input voor dit onderzoek kwam onder meer uit een vrij toegankelijke vragenlijst op internet en door middel van telefonische interviews met kandidaten. Meer dan 350 preventiemedewerkers, or's, ErgoCoaches en arboprofessionals hebben daaraan meegewerkt. Aan het einde van dit artikel lichten we een tipje van de sluier op over de resultaten.

Arbowet

Voor 1 juli 2005 was een werkgever in Nederland verplicht zich aan te sluiten bij een gecertificeerde arbodienst. Dat was deels in strijd met de Europese richtlijn, waarin staat aangegeven dat de preventieve zorg met voorrang intern georganiseerd moet worden. Om die reden is de Arbowet op 1 juli 2005 gewijzigd. Sindsdien kan ook gekozen worden voor één of meerdere contracten met gecertificeerde arbodeskundigen, in plaats van met één arbodienst. Daarnaast is iedere werkgever verplicht om zich op het gebied van arbeidsomstandigheden te laten bijstaan door één of meer deskundige werknemers (artikel 13 Arbowet). Deze werknemers worden in de praktijk vaak preventiemedewerkers genoemd. Bij organisaties met niet meer dan 25 werknemers mogen de pre-

ventietaken ook worden verricht door de werkgever zelf.

Taken

De taken die een preventiemedewerker volgens de Arbowet in elk geval moet hebben, zijn:

- meewerken aan de RI&E;
- het uitvoeren van maatregelen

die voortkomen uit de RI&E;

- het adviseren en samenwerken met de medezeggenschap.

Uiteraard kan elke organisatie ervoor kiezen om de preventiemedewerker nog meer taken toe te bedelen. Denk bijvoorbeeld aan het geven van voorlichting en het uitvoeren van metingen.

Hoe zit het bij u?

Aan de hand van de onderstaande vragen kunt u de functie van de preventiemedewerker binnen uw eigen bedrijf of organisatie evalueren.

- Heeft de aanstelling en het functioneren van de preventiemedewerker merkbare meerwaarde in vergelijking met de situatie daarvoor?
- Is de preventiemedewerker bekend en geaccepteerd binnen uw bedrijf of instelling?
- Weten de medewerkers de preventiemedewerker te vinden?
- Zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de preventiemedewerker voldoende duidelijk omschreven?
- Heeft de preventiemedewerker voldoende kennis en vaardigheden?
- Heeft de preventiemedewerker voldoende tijd om zijn taken uit te voeren?
- Kan de preventiemedewerker zijn taak in voldoende mate onafhankelijk verrichten?
- Heeft de preventiemedewerker voldoende invloed en wordt zijn kennis in voldoende mate benut?
- Werkt de preventiemedewerker voldoende planmatig?
Denk aan: aansluiting zoeken bij de belangrijkste problemen in het werk en werken met speerpunten.
- Heeft de preventiemedewerker voldoende overleg en afstemming met de of VGW(M)-commissie?
- Heeft de preventiemedewerker voldoende overleg en afstemming met leidinggevend, P&O/HR en andere belangrijke functionarissen om mee af te stemmen?
- Zorgt de preventiemedewerker in voldoende mate voor rapportages en evaluaties?
- Heeft de aanstelling en taakinfilling van de preventiemedewerker de instemming gehad van de or?
- Is de preventiemedewerker zelf tevreden over zijn werk en de resultaten, over de inbedding in de organisatie en de voorwaarden waaronder hij moet werken?
- Zijn er redenen om de taakinfilling, werkwijze, activiteiten en voorwaarden waaronder wordt gewerkt, te veranderen?

CONGRES FEEST & VISIE

Op de Dag van de preventiemedewerker biedt het congres Feest & Visie een zeer gevarieerd programma. Tot de lunch is dat plenair. Met een terugblik op de ontwikkeling van de functie in de afgelopen vijf jaar. Met een presentatie van de uitkomsten van het genoemde onderzoek. En met een blik in de toekomst: in een forumdiscussie formuleren we een visie voor de komende vijf jaar.

Het middagprogramma speelt zich af op drie themapleinen: kennis, communicatie en producten. Op elk plein vinden vijf workshops plaats volgens het 'open space'-principe. Dit betekent dat elke workshop vrij toegankelijk is; u hoeft niet vooraf in te tekenen. Zo kunt u ter plaatse uw eigen programma samenstellen. Alle workshops duren een half uur en worden vier keer gehouden. U kunt dus vier hele workshops volgen. Maar u kunt er ook voor kiezen om tussendoor een half uurtje over de uitgebreide informatiemarkt in de ruime foyer te lopen. Dus ... kom op 1 juli ook feest vieren en een visie formuleren! Locatie: Utrecht, Domus Medica. Bekijk het volledige programma en schrijf u in op www.arbo-online.nl/opleidingen.

Volgens de Arbowet hebben preventiemedewerkers rechtsbescherming, met de bedoeling dat zij hun taken onafhankelijk uit kunnen voeren.

Tipje van de sluier

Sinds februari hebben meer dan 300 mensen de vragenlijst op internet ingevuld. Uit de resultaten komt de volgende top 3 van opvallende zaken:

- slechts 20 procent van de preventiemedewerkers heeft structureel overleg met de medezeggenschap;
- ruim 65 procent van de medewerkers weet de preventiemedewerkers in het eigen bedrijf te vinden;
- bij 80 procent van de bedrijven is de functie van preventiemedewerker al meer dan drie jaar ingevuld?

Als belangrijkste meerwaarde van de preventiemedewerker geven respondenten aan dat preventiemedewerkers ervoor zorgen dat het arbeidsomstandighedenbeleid op de kaart staat en blijft staan, en dat preventiemedewerkers het bewustzijn rond veiligheid en gezondheid vergroten. Het is nog te vroeg om conclusies te trekken, maar we kunnen voorzichtig stellen dat de preventiemedewerker een belangrijke functie lijkt te zijn om het arbo-beleid levend te houden. Op 1 juli 2010, de dag van de preventiemedewerker, weten we meer. Tijdens het congres Feest & Visie maken de auteurs van dit artikel dan de volledige resultaten van het onderzoek bekend. ➡